

Interdum Permissioni Ironia miscetur, ut *Æn.* 4.

*Scilicet is superis labor est, ea cura quietos
Sollicitat: neque te teneo, neque dicta refello:
I, sequere Italiam ventis: pete regna per undas.*

(Verba sunt Didonis ad Æneam, qui a Mercurio mandatum se accepisse ait, ut Carthagine cedat. Quem discessum Dido permittit quidem, verum non ex animi sententia, sed ironice sive simulate, cum libentius eum detinuisset.)

Exempla alia.

I. Cor. 7. v. 36. *Ceterum si quis aliquid indecerum in virginem suam committi putet, si florem ætatis excedat, & ita debet fieri: quod vult faciat: non peccat; jungatur matrimonio.*

Cic. Agrar. 2. *Si quid est quod indagaris, inveneris, ex tenebris erueris, quanquam iniquum est, tamen consume sane, quoniam commodum est, quoniam tu quidem attulisti.*

Pro Rosc. *Quæ posita sunt in suspicionibus, de quibus, si cæpero dicere, pluribus verbis sit differendum: ea vestris ingeniiis (judices) conjecturæque committo.*

Reliqui impedimenta: sed cogita ipse quanto cum dolore.

Pro Flacco. *Litemus igitur Lentulo, parentemus Cethego, revocemus eiectiones: nimicæ pietatis & summi authoris in patriam vicissim nos pœnas (si ita Diis placet) sufferamus.*

CAPUT XXXV.

C O N C E S S I O

est, cum dictum aliquod aut argumentum condonatur. *Græce dicitur παρομολογία.*

Notæ ejus præcipuæ sunt: *Esto, fac, sit sane, sit ita, & similes: ut Æneid.* 10. *Italiam petiit fatis autovibus, esto. Sit sacrilegus, sit fur, sit flagitiorum omnium princeps: at est bonus Imperator. CICER. Verr.* 7.

(Aliis Græce dicitur *συγχώρησις*. Et est, cum aliquid adversario vel auditori largimur, ut majus obtineamus, & reliqua magis exaggerari possint, Fab. lib. 9. cap. 2. *Concessio fit, scribit, cum aliquid, etiam iniquum videmur causæ fiducia pati.* Cicero permissionem & concessionem non distinguit, sed promiscue usurpat.)

1. Differt *Concessio* a *Permissione*, quod *permissio* est in factis: *Concessio* est in verbis, dictis & argumentis.

2. *Jucunditas* & *delectatio* est in *Concessione*, cum id concedimus, quod ei, cui conceditur, nocet, TALÆUS lib. 1. cap. 38.

(Fit hoc potissimum in contentionibus & disputationum controversiis: ubi quam sapissime thesis quæpiam adversario conceditur, quæ tamen causæ plus nocet, quam prodest. Exemplum Talæus profert ex Orat. pro Ligari. Habet igitur Tubero (quod est accusatori maxime optandum) confitentem reum, sed tamen hoc ita confitentem, se in ea parte fuisse, qui te Tubero, qua virum omni laude dignum patrem tuum. Itaque prius de vestro delicto confiteamini necesse est, quam Ligarii ullam culpam reprehendatis. Ubi Tullius Tuberoni adversario concedit, ut Tuberonem ejusdem fuisse partis ac sectæ affirmet, quo nil magis obesse ipsi potuit Tuberoni Ligarium accusanti, quod factionem Pompejanam fuisset secutus.)

Exempla alia.

Rom. II. v. 19. 20. *Dicis ergo: defracti sunt rami, ut ego insererer. Bene dicis. Per infidelitatem defracti sunt, tu autem fide stetisti.*

Cic. pro Rose. *Ego aliena misericordia vivo. Concedo & quod animus æquus est, & quia necesse est: quid vis amplius? relinque mihi solum vitam.*

Pro Marc. *Concedit dignissimas laude esse Cesaris res bello gestas, ut clementiam ipsius & mansuetudinem eo magis exaggeret.*

geret. Quæ quidem
vix cuiusquam me
sed tamen sunt ali
Pro Arch. Ego
fuisse, & sine doct
per seipos & modo
ad attingo, supra
sine doctri quam
id est contend
accipit ratio
quis, quid præc
En. 7. Fletere
Non dabitur
Attrahere, atq
Quæ sunt verba
nos arcere non po
En. 4. Ego: ag

DE FIGUR:

I. FIGUR

quæ orationem
pietorem redd

(Enumerant v
vero plures, alii
nam in communi
velis, Hyperbole
nempe Climax,
na, Epanorthosis
natio, Concessio
positæ. Reliquæ
sunt, vel Gramma
Locorum Dialecti
æ quibus omnes
possunt, ideoque
finito proferenda
in legitime subje
figuræ in conscrib

geret. Quæ quidem nisi ego ita magna esse fatear, ut ea vix cuiusquam mens aut cogitatio capere possit, amens sim: sed tamen sunt alia his majora.

Pro Arch. *Ego multos homines excellenti animo & virtute fuisse, & sine doctrina, naturæ ipsius habitu prope divino, per seipos & moderatos & graves extitisse fateor: etiam illud adiungo, sepius ad laudem atque virtutem, naturam sine doctrina quam sine natura voluisse doctrinam. Atqui idem ego contendo, cum ad naturam eximiam atque illustrem accesserit ratio quedam confirmatioque doctrinæ: tamen illud nescio, quid præclarum ac singulare scelere existere.*

Æn. 7. Flectere si nequeo superos, Acheronta movebo.

Non dabitur regnis (esto) prohibere Latinis:

Attrahere, atque moras tantis licet addere rebus.

Quæ sunt verba indignantis Junonis, quod Italia Trojanos arcere non posset.

Æn. 4. Esto: agrum nulli quondam flexere mariti, &c.

DE FIGURIS AMPLIFICATIONVM.

I. FIGURAE AMPLIFICATIONVM sunt, quæ orationem tam verbis, quam rebus locupletiores reddunt.

(Enumerant vulgo Figuras Amplificationum 34. alii vero plures, alii pauciores. Quarum tamen aliquæ recte tum in communibus Troporum affectionibus, ut puta Auxesis, Hyperbole, Meiosis &c. cum in figuris dictionis, nempe Climax, & figuris sententiæ, videlicet Epiphonema, Epanorthosis sive Correctio, Profopopœia, Communicatio, Concessio, Occupatio, &c. a nobis fuerunt propositæ. Reliquæ vero vel genuinæ Rhetoricæ figuræ non sunt, vel Grammaticæ propriæ, vel argumenta Logica, vel Locorum Dialecticorum specialiora quæpiam sunt exempla, ex quibus omnes amplificationes etiam desumi debent ac possunt, ideoque secundum leges artium e Rhetoricæ confinio proferendæ, & Grammaticæ Logicæque jurisdictioni legitime subiciendæ erunt. Nos, quia insignem hæ figuræ in conscribendis præcipue Orationibus & Oratorum

scriptis resolvendis usum habent, in gratiam studiosæ juventutis strictim easdem recensebimus, ordine Locorum Dialecticorum, ex quibus desumuntur, Logice hunc in modum procedentes.)

2. Suntque pro ratione materiæ subjectæ, e qua sumuntur, variæ: aliæ namque 1. sumuntur *ex causis*: aliæ 2. *ex adjunctis circumstantiis*: aliæ 3. *ex dissentaneis* (sive oppositis, contrariis & pugnantibus,) aliæ 4. *ex comparatis similibus & cognatis*: aliæ 5. *ex diversione*: aliæ 6. *ex genere*: aliæ 7. *ex definitione & descriptione*.

(Materia namque, ex qua amplificationes sumuntur, sunt argumenta inventionis, quos vulgo Locos Dialecticos vocitant. Iidem enim loci adhibentur alias ut argumenta, alias ut ornamenta: & sic, quod recte *Dn. Chytraus Rhet.* fol. mihi 428. e Melanchthone monet, & docendi ac confirmandi, & dilatandæ neque ornandæ orationis rationem suppeditant. Alii autem alios Locos, e quibus desumantur, tradunt. *Dn. Chytr. in Rhet.* proponit locos decem: enumeratis namque septem locis addit quatuor alios. 1. *Nomen*. 2. *Effecta* 3. *Subjecta*. 4. *Testimonia*. Omittit autem locum a Genere, qui tamen sub distributione generatim comprehendendi potest. *Matth. Dresserus elocut. Rhet.* fol. mihi 636. fontes sex ponit, 1. *Definitionem*. 2. *Devisionem*. 3. *Causam*. 4. *Similia*. 5. *Contraria*. 6. *Circumstantias*. Quem ordinem Locorum plerique imitantur, nisi quod alii Locum e Genere præsupponunt. Nos serie hac consueta immutata, ordinem Locorum Ramæum in juniorum gratiam sequi maluimus, liberum alioquin iudicium derelinquentes aliis.)

3. Figuræ amplificationum, quæ oriuntur **EX CAUSIS**, sunt: 1. *Ætiologia*. 2. *Translatio* five *μετάθεσις*.

(Vulgo faciunt tres: addunt enim Gradationem, de qua nos egimus supra *cap. 17.* vbi vide.

I. ÆTIO;

LIBR
I. A
est, cum causat
ita discedo, tan
domo. Commor
non habitandi a

(Sic si quis mi
veribus percipi, q
pterea quod Gra
Latina suis finibus
TA 1. Ætiologia
revertetur, & quib
logia subjicitur
nem exponimus,
quod honeste faci
fide, misericordia,
suetudine, infirmit
suis, non meo, sed
suspensum patrem
cum utimur alia r
est particula PRA
nomici investigat
or: præsertim cu
negram non esse,
allegatur necessita
habet, ut: Illis t
lone, vobis neces
nil reliquum. Li
Pauca.

II.
est, cum causa
griorem, aut n
vocatur μετάθε
centuriones, col
suum denunci

I. ÆTIOLOGIA

est, cum causam rei recitamus, ut: *Ex hac vita ita discedo, tanquam ex hospitio; non tanquam e domo. Commorandi enim nobis natura diversorium, non habitandi dedit.* CIC. de Senect.

(Sic si quis minorem gloriæ fructum putat ex Græcis verbis percipi, quam ex Latinis, vehementer errat: propterea quod Græca leguntur in omnibus fere gentibus, Latina suis finibus, exiguis sane, continentur. Ubi **NOTA** I. Ætiologia nihil interest ex quocunque loco causa recitetur, & quibuscunque ornamentis amplificetur. 2. Ætiologiæ subjicitur I. Δικαιολογία, cum aliquam officii rationem exponimus, aut excusationem, quod videlicet jure, quod honeste faciamus, ut: *adductus sum, Judices, officio, fide, misericordia, multorum bonorum exemplo, veteri consuetudine, institutoque majorum, ut onus hoc laboris atque officii, non meo, sed ex meorum necessariorum tempore mihi suscipiendum putarem.* Cicero in Divin. in Verr. 2. ὑποδύων, cum utimur alia ratione, quæ priori præfertur, cujus nota est particula **PRAESERTIM**, ut: *Sed quoniam diligentis inimici investigatum est, quod latebat, constendum est opinor: præsertim cum meus necessarius C. Pansa fecerit, ut integrum non esset,* Cicero pro Q. Ligar. 3. Ἀναγκαιόν, cum allegatur necessitas, quæ singularem vim in deliberationibus habet, ut: *Illis timidis & ignavis esse licet, qui receptum habent, vobis necesse est, fortibus esse viris, quibus effugium nihil reliquum,* Livius in conc. Hannibal, lib. I. secundi belli Punici.

II. TRANSLATIO

est, cum causa alicujus rei confertur in locum digniorem, aut magis profuturum dicenti. Græcis vocatur μετασταις, ut: *Quamobrem illa arma, centuriones, cohortes, non periculum nobis, sed præsidium denunciant: neque solum ut quieto, sed etiam*

ut magno animo simus hortantur, neque auxilium modo defensionis meæ, verum etiam silentium pollicentur CICER. *pro Milon.*

(Hic. Cic. per translationem in exordio Orationis pro Milon. disputat, præsidia & cohortes militum non contra Milonem, sed adversus factionem Clodii, pro communi tranquillitate dispositas esse. *Nota 1.* Μελέωσις five translatio fere constat ἀναίρεται κ' εἶσαι: Cic. *pro L. Manil.* Tamen hoc auditu laudis, non mea me voluntas, sed mea vitæ rationes ab incunte ætate prohibuerunt. 2. Translationi subjicitur χροῖμα five color & διαβολή Calumnia. COLOR est narratio, verisimiliter ficta, cum vel ex causis vel ex signis, vel aliis circumstantiis fingimus, quid aliquis opinetur, quid dixerit, quid fecerit, vel causam alicujus facti nobis commodam fingimus: Sic fingit Cicero Clodium dixisse triduo periturum Milonem, cum ipse ad Atticum scribat, triduo periturum Clodium. Sic Sinon apud Virg. utitur colore.

*Nam si vestra manus violasset dona Minervæ,
Tum magnum exitium Trojæ Priamoque futurum.*

— quo Dii prius omen in ipsum

Convertant Priami imperio, Phrygibusque futurum.

CALUMNIA est, cum recta dicta aut facta depravantur, ut: *Cum triginta dierum induciæ factæ essent. hostis noctu populabatur agros, quod dierum non noctium induciæ essent.* Cic. *l. 1. Offic.* Ubi obiter observa: Colorem inter virtutes & ornamenta Orationis immerito referri, cum non figura, sed vitium sit, prodest tamen eo hæc præcepta tradi, ut eam facilius agnoscere & odisse ac detestari possimus. D. Chytræus *Rhet.* fol. 455.

3. Figuræ Amplificationum EX ADIVNCTIS CIRCUMSTANTIIS sunt octo:

1. Topographia. 2. Chronographia. 3. Prosopographia. 4. Hypotyposis. 5. Pathopœia. 6. Ratiocinatio. 7. Digressio. (Παρεκκείασις) 8. Transfatio (Μεταβολήσις.)

I. TO-

1. TO

est loci descriptio
nam esse Græcarum
Pulchres, &c. ci

Cum ergo tota ad
relini urbis, templi,
graphia dicitur. Sa
Babylonem, l. 2. 2
scribit. Nota To
jannodi illustri est
Co. ad. 2. Verrin.

incommodis Sicilia
vinciæ dignitate,
roditia, que est fi
mi, apud Ovid. J
gia solis, lib. 2. I
Æneid. 6.

2. CHR

est temporis de
est placidum ca
tarras, &c.

(Talis descriptio
que prima quies m
Æneid. 4. Postera
natumque aurora
lib. 1. Od. 4. Solvit
Vides ut alta stet a

3. PRO

est descriptio pe
Scriptura de
Esber, &c.

(Sumitur autem
modis, affectibus
na. Ubi nota per

I. TOPOGRAPHIA

est loci descriptio, ut: *Urbem Syracusas maximam esse Græcarum urbium, sæpe audistis. Et ita Judices, &c. CIC. Verr. 6.*

Cum ergo tota alicujus loci facies spectanda dipingitur, veluti urbis, templi, collegii, regionis, montis, &c. Topographia dicitur. Sic *Herodotus l. 1.* regionem & urbem Babylonem, *l. 2.* Nilum fluvium & totum Ægyptum describit. *Nota* Topographiæ subicitur 1. *Χωρογραφία*, cujusmodi illustris est illa descriptio & laudatio Siciliae apud *Cic. act. 2. Verrin.* cujus initium: Atque adeo antequam de incommodis Siciliae dico, pauca mihi videntur esse de provinciæ dignitate, vetustate, utilitate dicenda, &c. 2. *Τοποθεσία*, quæ est ficti loci descriptio. Qualis est sedes somni, apud *Ovid. Metamorph. 11.* Domus famæ, *lib. 12.* Regia solis, *lib. 2.* Inferni & antri Sibyllini, apud *Virgil. Aeneid. 6.*

2. CHRONOGRAPHIA

est temporis descriptio, ut: *Æn. 4. Nox erat & placidum carpebant fessa soporem Corpora per terras, &c.*

(Talis descriptio noctis est, 2. *Æneid. Tempus erat, quo prima quies mortalibus agris, Incipit, &c. Auroræ, Æneid. 4. Postera Phœbea lustrabat lampade terras, Humentemque aurora polo dimoverat umbram. Veris, Horat. lib. 1. Od. 4. Solvitur aeris hyems, &c. Hyemis, l. 1. Od. 9. Vides ut alta stet nive candidum, &c.)*

3. PROSOPOGRAPHIA

est descriptio personæ vel veræ vel fictæ; Sic in *S. Scriptura* describitur persona *Jobi, Tobia, Esther, &c.*

(Sumitur autem descriptio a forma, habitu corporis, moribus, affectibus, studiis, aliisque bonis animi & fortunæ. Ubi nota perinde esse, siue personæ veræ siue fictæ, vel

vel rei mutæ aut incorporeæ, vel homini, mortua perſona, fermo, affectus, gestus affingantur: *de quo supra in Presopopœia diximus*: Sic Polyphemus *Æn.* 3. his verbis describitur:

Monstrum horrendum, informe, ingens, cui lumen ademptum,

Trunca manum pinus regit, & vestigia firmat.

Lanigeta comitantur oves, ea sola voluptas,

Solamenque mali, de collo fistula pendent.

Talis est descriptio Famæ, *Æneid.* 4.

Monstrum horrendum, ingens, cui quot sunt corpore plumæ,

Tot vigiles oculi subter, &c.

4. HYPOTYPOSIS

est, cum res ita oculis subjicitur, non ut narrari, sed geri videatur, ut: *Pf.* 7. v. 12. & seqq. *Deus justus judex, & Deus qui minatur per singulos dies, si non conversus fuerit impius, gladium suum acuit, arcum suum intendit, & direxit illum, & sibi paravit tela mortis, sagittas mortis, &c.*

(Hic quasi oculis subjicit formam Dei accincti & ad puniendum impios parati a gestibus variis 1. Dei minantis. 2. gladium stringentis. 3. arcum tendentis & collimantis. 4. tela mortis præparantis. Sic *Jer. Iherem.* 4. insigni hypotthesi describit faciem hominum fame laborantium & contabescentium 1. a denigratione formæ. 2. a cutis contabescentia. 3. comparatione ariditatis ligni. *Forma eorum, ait vs. 8. sic denigrata est super carbones*: ut non agnosceretur in plateis: *cutis eorum vix ossibus hæret, & aridiores sunt ligno, &c.* Huc pertinet triumphus Christi super devictis hostibus suis, descriptus *Coloss.* 2. Idolorum descriptio, *Esa.* 44. 46, *Bar.* 6. Sic igitur hypotyposis aliud nihil est, quam repræsentatio, viva expressio, demonstratio ad oculum, subjectio sub aspectum, &c.)

5. PATHOPOEIA

est vehementiorum affectuum expressio, ut: *Nunquid obliviscetur mulier infantis sui, ita ut non misereatur filii uteri sui? etiamsi ista obliviscatur, ego tamen non obliviscar tui. Ecce in manibus meis descripsi te. Esa. 49. v. 15.*

(Hic evidens est expressio plusquam paterni affectus & *σὸγῶν* Dei in dilectos suos. Ubi **NOTA** 1. Insigniores Pathopœias continere Exclamationes, Deprecationes, Vota, Ominationes, &c. de quibus *vid. supra cap. 16.* de Exclamatione. 2. Uti differunt *πάθος* & *ἡδὺς* affectus & mos: ita *καθόποιιά* vehementiores: *ἡδὺς* vero leniores affectus exprimit. 3. in Epilogo imprimis aspergenda hæc figura, ut animum audientis feriat & aculeos in eo relinquat. Sic Cicer. *pro Sext.* in fine: *Neque unquam puer hic (qui his lachrymis, qua sit pietate, declarat) amisso patre suo propter me, me ipsum incolumem videbit, nec quotiescumque me viderit, ingemiscet ac pestem suam & patris sui sese dicet videre.)*

6. RATIOCINATIO

est, cum ex affectu aut signo aliquo majus quiddam colligitur, ut: *Majores nostri, si quam unius peccati mulierem damnabant. simplici iudicio multorum maleficiorum convictam putabant. Cur ita? quoniam quam impudicam putarant eam veneficiz quoque damnatam existimabant, CIC. pro A. Cluent.*

(Dicitur alias etiam *Συμλογισμὸς*. Sic quanta fuerit Davidis erga immorigerum filium Absolonem pietas, inde colligitur, quod ipsum extremam etiam patri necem atrociter minitantem, tam anxie desiderarit, ut & plusquam lamentabili voce miserabilem ejusdem interneccionem deflexerit, 2 Sam. 19.)

7. DIGRESSIO Παρέκβασις

est, cum ad alienæ rei tractationem, utilitatem causæ concernentis extra ordinem excurrimus, ut: *Præsertim (non est repudiandus) cum olim studium atque ingenium contulerit Archias ad pop. Romani gloriam laudemque celebrandam. CIC. pro Arch.*

(Dicetur Græce etiam ἐκβολή λόγος declinatio a proposito. Sic *Homer.* lib. 2. *Iliad.* digreditur in descriptionem sceptri Agamemnonis extra institutam narrationem. *Virgil.* in fine l. primi *Georg.* facit παρέκβασις ad prodigia, quæ Cæsari mortem denunciarunt, &c. De hac nota I. Digressiones nec sint nimis crebræ, nec nimis longæ, ne extra oleas vagari & plura παράεργα quam έργα tractare videamur. *Post longicrem digressionem hæc adhibenda formulæ:* Sed ut eo redeam, unde digressus sum: sed redeo ad id, unde aberravit oratio: Sed ut eo, unde digressa est, referat se oratio: Sed quo dilabor? Revoco me ad id, quod propositum mihi est, &c. & similes.)

8. TRANSITIO (Μετέβασις)

est, cum breviter monemus, quid dictum sit, & quid dicendum restet, ut: *Habes de Vaticinio, cognosce de Crasso, CIC. pro L. Cornel. Balb. Habetis Imperatorum summorum & sapientissimorum hominum, clarissimorum virorum interpretationem juris ac fæderum: dabo etiam iudicem, qui huic questionis præfuerant.*

(Μετέβασις dicitur quasi transitio a loco ad locum. Ubi nota I. *Transitio* constat duabus partibus: 1. Ἀπαξιωμα, id est, brevi repetitione eorum, quæ dicta sunt. 2. Ἐπαγγελία & ἐφεξής, id est, promissione eorum, quæ restant dicenda, ut: *quoniam de genere belli dixi, nunc de magnitudine pauca dicam. Cicor. pro L. Manil. II.* Usus transitio-

num

LIBER

am est duplex, u
connectatur, ut 2.
tæ ingitur. III
etiam aliqu
sed jam hoc totum
patientissimas aures
jâburus juisse videt
ris his ampliatione
etiam Παύλου, qu
tioni infera, & vi
hanc eisd iudices
me in hoc genere di
ego hunc vidi, &c.
matica, ideo hoc in
parentthesis fit rera
ncteres ejusdem c
Non fit longior,
Si plus iusto long
n alio exemplo pu
Parentesi vicina
ius membra divide
non in alterius man
quid possit is, curus
debeat facere: Vna
in & anxia interj
tius oratio in ius/a

5. Figuræ A
SEIS CONTRA
1. Contentio. 2
tatio. 3. Rejection.
(Vulgo decem c
memariis, addunt et
ambosin five corre
tationem. Sea hoc
loma, & in præcedem

num est duplex, ut I. iisdem ceu catenis inter se oratio connectatur, ut 2. facilius intelligatur & firmiter memoria infigatur. III. Transitioni subicitur ἀποσυσσις, cum abrupimus aliquem locum, & declinamus ad alia, ut: *Sed jam hoc totum omittam, non tam, ut ne offendam tuas patientissimas aures, quam ne Tubero, quod nunquam cogitavit, facturum fuisse videatur.* Cicero. pro Q. Ligario. IV. Alii figuris his amplificationum ex circumstantiis desumptis adiciunt etiam Παρεπίθεσις, quæ est interpositio declarandi causa Orationi inserta, & virgulis utrinque notata, ut: *Quoties ego hunc vidi iudices (utar enim vestra benignitate, quoniam me in hoc genere dicendi tam diligenter attenditis) quoties ego hunc vidi, &c.* Cicero. pro Archia. At figura est Grammatica, ideo hoc in loco aliena. De Parenthesi **NOTA I.** Parenthesis fit rara & brevis. Orationem divellit, & characteres ejusdem crebrius positi Orationem deformant. 2. Non fit longior, quia Orationem obscurat & implicat. 3. Si plus justo longior fuerit, adhibenda est repetitio: ut in allato exemplo pro Archia: *Quoties ego hunc vidi, &c.* V. Parenthesi vicina Ἐπεμβολὴ interpositio quædam, mollius membra dividens quam parenthesis, ut: *Omnes, quorum in alterius manu vita posita est; sapius illud cogitant, quid possit is, cujus in ditione ac potestate sunt, quam quid debeat facere: Vitanda autem in Epembois minuta subtilitas & anxia intersecandi interponendique verba affectatio: alias oratio insulsa reddetur & distorta &c.*

5. Figuræ Amplificationum ex **DISSENTANIS CONTRARIIS** sunt septem:

1. Contentio. 2. Commutatio. 3. Inversio. 4. Communicatio. 5. Reversio. 6. Paradiastole. 7. Anthypophora.

(Vulgo decem constituunt figuras amplificationum ex contrariis, addunt enim enumeratis his seqq. nempe 1. Epianorthosin sive correctionem. 2. Occupationem. 3. Concessionem. *See has cum Talæo inter figuras sententiæ retulimus, & in precedentibus declaravimus. Vid. c. 27. 33. 35.*)

I. CON-

I. CONTENTIO (Αντιθεσις)

est, cum per contraria amplificamus aliquid, ut: *Regum & Principum arcana celare honestum est: Dei vero opera proferre præclarum est*, Tob. 12. 7.

(Græce dicitur *ἀντιθεσις* contrariorum oppositio, cum scilicet oratio orationi opponitur. Talis antithesis est Psal. 1. Ubi fortunam impii opponit fortunæ pii. 2 Cor. 4. ubi momentaneæ afflictionis levitas immenso ponderi æternæ gloriæ opponitur. Phil. 3. ubi iustitia fidei opponitur legali. Nota 1. Anthithesis fit vel in singulis verbis, ut: *Copia cum egestate, bona ratio cum perdita: mens sana cum amentia; bona denique spes cum omnium rerum desperatione confugit* Cic. *Catil.* 2. Vel in orationibus integris, ut: *Carum esse civibus, bene mereri de Republ. laudari, coli, diligere gloriosum est: metui vero & in odio esse & invidiosum, detestabile & imbecillum* 2. Antithesi subjicitur *ἰσότης*, cum paria paribus, crebra crebris respondeant, ut: *Quemadmodum benignis usus est ad commodandum: sic ipse diligens fuit ad reportandum.* 4. in *Verr.* 3. Aliquando venuste antitheta plura congeruntur, ut: *Spiritus S. in labore requies, in æstu temperies, in fletu solatium, in Hymn. Pentecostali.* Quandoque mirando temperamento conjunguntur, ut: *Nascentes morimur, fatisque ab origine pendet.* Manil. *Gloria efficit, ut absentes adsumus, mortui vivamus,* Cic. *pro leg. Manil.* 4. Amplificatio per contraria variis modis institui potest, vel 1. cum sic contraria conferimus, ut utrumque majus & evidentius appareat: ut si ad sobrietatem adhortationem instituens, e contrario, quam enorme sit vitium ebrietas, ostendat, vel 2. cum quæ omnium opinione gravia sunt, & a nobis exaggerata, rursus extenuantur & conferuntur cum eo, quod augeamus: ut, si quis ab impietate dehortetur, enumeratis ejus incommodis subjiciat: Quid his deterius? quid homini nocentius? At tamen hæc nulla omnino videbantur, ubi ad æterni illius opprobrii & detrimenti, quod omnes impios certo certius manebit, conferentur, &c. 5. *Antithesis servit perspicuitati.* Contraria siquidem juxta seposita magis illucescunt. Hinc illud *Baldi Icti*, in l. precibus est. C.

de

de impub. & aliis
contraria transit.)

2. COMM

est, cum contri
ponuntur, ut: 1

vere possit. Item
frum est, non bon

(Dicitur etiam
in priori exemple

pos. 2. Edas, 4
stam prioris fir

cato prioris fir

cesser domi, ut
dominatu servit

Deict.)

3. IN

est, cum ostendi

tom, quod con

Math. 15. v. 2

Syrophœnissan

iliorum & obja

com canes come

dominorum suon

(Huc pertinet di
pat. Khat. 1. in bell
Episcopo Gurcenti,
Venerat ut Vener
Sed videtur
Quod Episcopus hu
Venerat ut Vener
Novicius,
Spirdion, Episc
quod Christianus esse
viti caribus: de
Temp. lib. 2. cap. 10

de impub. & aliis substit. 10. *Ferro viam aperit, qui per contraria transit.*)

2. COMMUTATIO ('Αντιμεταβολή)

est, cum contraria inter se permutantur & transponuntur, ut: *Non vivas, ut edas, sed edas, ut vivere possis.* Item *Sabbatum propter hominem factum est, non homo propter Sabbatum,* Marc. 2. v. 27.

(Dicitur etiam Meláθεσις Transpositio contrariorum. Sic in priori exemplo sunt contraria duo: 1. Non vivas, ut edas. 2. Edas, ut vivas. Hæc si transponuntur, ut subjectum prioris fiat prædicatum posterioris: & ex prædicato prioris fiat subjectum posterioris. Cic. 1. *Offic. Possessor domus, non domus possessori dignitatem afferet.* Fit in dominatu servitus, & in servitute dominatus. Cicer. *pro Dejot.*)

3. INVERSIO ('Αντιστροφή)

est, cum ostendimus pro nobis facere argumentum, quod contra nos detorquetur. Sic *Christus Matth. 15. v. 26. 27. cum dixisset ad mulierem Syrophœnicissam: Non est honestum sumere panem filiorum & obijcere catellis: Illa invertit: Imo, etiam canes comedunt de micis cadentibus a mensis dominorum suorum.*

(Huc pertinet distichon, quod Veneti, citante Dressero Elocut. Rhet. l. 1. in bello cum Maximiliano l. de Matthæo Longo Episcopo Gurcensi, misso ad faciendam pacem, sparserunt:

Venerat ut Venetos Gurcensis perderet auro;

Sed victus Dominum perdidit ille suum.

Quod Episcopus hunc in modum conuertit:

Venerat ut Venetos Gurcensis perderet auro:

Non victus, Venetos perdidit & Julium (Papam.)

Spiridion, Episcopus, cum quidam nollet vesci carnibus, et quod Christianus esset: Imo, inquit, quia Christianus es, debes vesci carnibus: *Mundis enim omnia sunt munda.* Histor. Trip. lib. 2. cap. 10.

(Nota: Habet hæc figura locum magis in colloquiis, quam in Orationibus.)

4. COMMUNICATIO (ΣΥΝΟΙΚΕΙΩΣΙΣ)
est, cum idem contrariis tribuitur, ut: *Avavo tam deest quod habet, quam quod non habet.* Hieron. ad Paulin. Tom. 3. p. 10. *Qui non defendit, nec obsistit injuriæ, si potest: tam est in vitio, quam si parentes aut etiam amicos aut patriam deserat,* c. c. de Offic.

(Alii definiunt conjunctionem diversarum rerum in uno subjecto seu persona, ut: *Tam nocet homini abstinentia, quam luxus, nisi modus utrobique servetur.* Hic duæ res diversæ, abstinentia & luxus, junguntur in uno subjecto, nempe in homine)

5. REJECTIO (Ἀποδιώξις)
est, cum aliquid rejicimus tanquam indignum & intempestivum, ut: *Sed de Lucullo alio dicam loco, & ita dicam, ut neque vera laus ei detracta Oratione mea, neque falsa afflictæ esse videatur.* c. c. pro L. Manil.

(Nota 1. Ἀποδιώξις utimur, si quando leve aliquod argumentum eludimus, quod agitatam causam suspectam redderet, incurrunt namque in bonas causas quandoque loci duriores, quos non prodest agitare. 2. Notæ ejus plerumque sunt: *Sed de his hæc ita. Sint hæc ita. Verum hæc ad rem nihil. Mittamus isthæc. Desinamus scutaris ea, que sunt inania. Quid ista ad rhombum? &c.)*

6. PARADIASTOLE
est, cum aliquid ita conceditur, ut vicinum quoddam detrahi possit, ut: *Veritas premi potest, opprimi non potest.*

(Paradiastole est, quasi proprie distinctio. De qua Nota. Paradiastoles sunt duæ partes, quarum priore aliquid conceditur, posteriore detrahitur vel negatur, ut: *Esto, sine bona opera homini Christiano necessaria: attamen salutis non* *fra*

fra neque causa
na opera esse nece

7. A
est, cum obje
tæ oppositio
victurum, qua
sipienter sperat.
ta pro certis bi
quid speret, ba
tione quam ada
jam consecutus

(Dicitur etiam
satis, quia tollit
cujus exemplum
stos Pharisæis qua
sponder: *Int-rogat*
nis unde erat? ex
sist Anthypophor
teira ob ectione
cellione & Paradi
culatoris: Anthyp
stati definitivo)

Hiscæ figuris ad
thi vocant que el
Ultima Tarqui

Regna, i
Sic nos Germani
taly. Et ist ge
5. Figuræ an
SIMILIBVS su
tatio.

(Vulgo faciunt
qua nos diximus f

I.
est contrarioru
Cognovit bos p

stra neque causa neque meritum esse possunt. Hic concedo, bona opera esse necessaria, ac meritum salutis detraho sive nego.)

7. ANTHYPOPHORA

est, cum objectio refutatur per contrariæ sententiæ oppositionem, ut: *Sperat adolescens, diu se victurum, quod sperare idem senex non potest. Insipienter sperat. Quid enim stultius, quam incerta pro certis habere, falsa pro veris. At senex ne quid speret, habet quidem. Au est eo meliore conditione quam adolescens, cum id, quod sperat ille, hic jam consecutus est. CIC. in Cat. Maj.*

(Dicitur etiam Græce Ἀντιπαράλογος, Ἀντιπαράλογος compensatio, quia tollit quæstionem opposito argumento firmiori, cujus exemplum habemus *Matth. 21. v. 23. 24.* ubi Christus Phariseis quærentibus: *Quæ potestate hoc facis? Responder: Interrogabo & ego vos quiddam: Baptismus Johannis unde erat? ex cœlene, an ex hominibus? Nota 1. Differt Anthypophora ab Occupatione, quia hæc respondet tacitæ objectioni, illa expressa Orationi; 2. Differt a concessione & Paradiastole. Paromologia sive concessio est accusatoris: Anthypophora est defensoris: Paradiastole est ex statu definitivo.)*

Hiscæ figuris addunt nonnulli CRAMA (uti cum *Eustathio* vocant) quæ est laus Vituperio commista, ut: *Ovid. in Fast.*

Ultima Tarquinius Romanæ gentis habebat

Regna, vir injustus foris ad arma tamen.

Sic nos Germani dicimus: *Er ist gelehrt, aber eine Sau dabey. Er ist gelehrt, aber verkehrt.*

5. Figuræ amplificationum ex COMPARATIS SIMILIBVS sunt duæ. 1. *Comparatio.* 2. *Sermocinatio.*

(Vulgo faciunt tres, addunt enim Profopopœiam, de qua nos diximus sup. cap. 30.)

I. COMPARATIO

est contrariorum & differentium collatio, ut: *Cognovit bos possessorem suum, & asinus præsepe*

domini sui, Israel autem me non cognovit, Esa. 1, v. 3.

(Græce dicitur Σύγκρισις, item παράδεισις, Ἀντιπαράδεισις, Ἀντιπαράβολη. Huic subjiciuntur 1. *Loci Dialectici*, a Paribus & Imparibus, Majori & Minori. Quæ sic tractanda, ut quæ paria videntur aut etiam minora demonstrentur per circumstantias & argumenta esse majora. 2. *Similitudo quousis*, quæ est res minus notæ, per notiores demonstratio, ut: *Quemadmodum poma ex arboribus, si cruda sunt, velluntur; si matura & cocta, decidunt: sic vitam adolescentulis vis auferit, senibus maturitas.* Cicer. in *Cadmeis de Senectute*. 3. *Similitudinis species tres*: 1. *Icon* sive imago. 2. *Parabola*. De quibus diximus sup. c. 3. 3. *Paradeigma sive exemplum*, quod est rei gestæ vel tanquam gestæ ad aliquid persuadendum vel illustrandum commemoratio, ut: *Antenor potuit, Lybicus ereptus ab undis.* Æn. 1. Verum hæc mere Logica sunt. In comparationibus vero, quæ Oratori attendenda, pluribus regulis e Cicerone docet Dn. Chytr. Rh. fol. (mihi) 475. & seqq. ubi vide.)

2. SERMOCINATIO

est, cum Orator ipse secum disputat, & quasi duorum colloquentium personam sustinet, ut: *Exheredare filium voluit? Quam ob causam? nescio. Exheredavitne? Non. Quis prohibuit? cogitabat. Cogitabat? cui dixit? Nemini.* Cic. pro *Rosc.*

(Vulgo definiunt, quod sit, cum Orationem personæ alicui congruentem tribuimus. Faciunt itidem ejus species duas, ἠδωποσίαν, cum alicujus personæ loquentis mores & effectus exprimuntur; ἰδωλοποσίαν, cum quis a morte vel inferis excitatus loquens introducit. Prisciano est simulacri fictio. Verum omnia subjiciuntur *Prosopopœia*, de qua diximus sup. cap. 30. ubi vide.)

6. *Figuræ amplificationum ex DIVISIONE* sunt tres: 1. *Distributio*. 2. *Congeries*. 3. *Incrementum*.

I, D I

LIB
1. DIS
est, cum totum
tius explicatur
Principum aut
filia repudiantur
gibus regi.

(Hic enim est
tes sive membra
ducitur. Quando
subjectum per em
adjutorum sive
Ubi NOTA 1. I
primarias & neces
multuaria verboru
mus. 2. Distributi
tio, cum rei subje
tis, quo erant his
secunda suam hanc
nota ut plurimum
pis, cum ad aliqu
Roscio non modo
tem, Cic. pro R
sed etiam.)

2. CON
est, cum plura
sunt (gentes)
avaritia, malit

(Hic Paulus lo
Sicut & Galat. 5.
que sunt fornicati
citur etiam Græ
fert ab Increment
in illa vero velut

I. DISTRIBUTIO (Μερισμὸς)

est, cum totum aliquod diducendo per partes latius explicatur, ut: *Tota Respubl. periclitatur, Principum auctoritas labefactatur, Optimatum consilia repudiantur, plebs non patitur, se jure an legibus regi.*

(Hic totum est Rempubl. periclitari, id per subjectas partes sive membra, Principes, Optimates, plebem latius diducitur. Quodcumque ergo vel genus, vel totum, vel subjectum per enumerationem specierum vel partium, vel adjunctorum sive accidentium dilatatur, Μερισμὸς dicitur. Ubi **NOTA** 1. In distributione cavendum, ne partiendo primarias & necessarias partes temere negligamus, aut tumultuaria verborum congerie ordinem partium confundamus. 2. Distributioni subjicitur, 1. Ἀνάλυσις, quæ est partitio, cum rei subjiciuntur suæ causæ, ut: *Diuturni silentii, quo eram his temporibus usus, partim dolore, partim verecundia suam hodiernus dies attulit.* Cic. *pro Marc.* Ejus nota ut plurimum est adverbium **PARTIM**. 2. Ἐπιμερισμὸς, cum ad aliquam rem alia quædam res adjungitur, ut: *Roscio non modo luctum mors patris attulit, sed etiam egestatem,* Cic. *pro Rosc.* Ejus notæ sunt particulæ *non solum sed etiam.*)

2. CONGERIES (Συναθροισμὸς)

est, cum plures species coacervantur, ut: *Plenæ sunt (gentes) injustitia, scortatione, improbitate, avaritia, malitia, &c.* Rom. 1. v. 29.

(Hic Paulus longa congerie gentilium scelera exponit. Sicut & *Galat. 5. v. 19. & seq.* *Manifesta sunt opera carnis, quæ sunt fornicatio, immunditia, impudicitia, luxuria, &c.* Dicitur etiam Græce Ἐπιρροχισμὸς, Latine *frequentatio*. Differt ab *Incremento*, quod in hoc per gradus crescit Oratio: in illa vero velut acervo.)

3. INCREMENTUM (Ἀνάβασις)

est, cum per gradus ab infimis ad summa imus, ut: *Facinus est vincire civem Romanum, scelus verberare, prope parricidium necare: quid dicam in crucem attollere?* Cic. in *Verr.*

(Sic Julianus Apostata de libro Apollinarii ad se scripto dixit Ἰ. Ἀνέγνων, ἔγνων, κατέγνων, legi, intellexi, damnavi, Nicephor. lib. 10. cap. 15 *Histor. Eccl.* NOTA 1. Dicitur etiam incrementum, cum non ejusdem significationis verba & sententias conjungimus, ut: *quæ est ista tam impudens, tam crudelis, tam immoderata humanitas?* Cic. pro *Dejot.* 2. In incremento semper posterius sit ἐμφαικώτερον prior, ut: *Mors est transitus de labore ad refrigerium, de expectatione ad præmium, de agone ad brabeum, de fide ad notitiam, de morte ad vitam, de peregrinatione ad patriam.* 3. Interdum per ὑσερολογίαὶν invertitur ordo in hac adscensionis figura, ut: *Quæ omnia in Senatu illustrata, patefacta, comperta sunt per me.* Prius enim comperimus, deinde patefit & illustratur. 4. Interdum Incrementum fit implicite, cum prætermissis inferioribus additur summo aliquid præstantius, ut: *Inter universos homines nullus Johanne Baptista sanctior, Christum semper excipio.* 5. Interdum solum extremum & maximum sumitur, ut: *Matrem tuam occidisti. Quid dicam amplius? matrem tuam occidisti.*

7. Figuræ Amplificationum ex GENERE sunt tres: 1. *Assumptio.* 2. *Sententia.* 3. *Noema.*

(Vulgo addunt quartam, nempe *Epiphonema*, de quo egimus supra de Exclamatione c. 26. ubi vide.)

1. ASSUMPTIO (Πρόσληψις)

est, cum ad definitum assumitur indefinitum, ut: *Sed cum de illo labore, tum de multis amplissimis viris,* pro L. Manil.

(Græce etiam dicitur περιβολή. Latini etiam *circumductio-nem* nominant, cum scil. ad speciem assumitur genus. NOTA. Locum fere habet in Exordiis.)

2. SEN.

LIBE

2. SEN

est dictum brevibus aut dictum
ret, ut: Sinceru
dis, accersit. HO

(Virg. 6. Æn. Di
Pla

Et profect: Deu
T

Obsequium ami
Id

Omnia prius ex

Cic. in Orat. ad
acciderit, id est, si

(Varias sententia
Rhet. fil. (mih) 49

sentia a genere, vi
dentia & similibus

num. 2. Proverbia

la, clarorum viro
Noseo tempus, C

Radices virtutum
quia a γινωσκ. Ha

constare facto, ut
sem, paulum se con

Conducant sententia
lectandum. 3. ad m

denique 5. cavend
velis gemmis disten

est, cum senten

sona, de qua ag

tum sacra Roma
scipit, jam tum

2. SENTENTIA (Γνώμη)

est dictum breve, quod aut præceptum de moribus aut dictum de communi vitæ cursu continet, ut: *Sincerum est nisi vas, quodcumque infundis, acescit.* HORAT. l. 1. epist. 2.

(Virg. 6. Æn. *Discite justitiam moniti, & non temnere divos,*
Plaut. in Captiv. Act. 2. Sc. 2.

Est profecto Deus, qui quæ nos gerimus, auditque & videt.
Terent. Andr. Act. 1. Sc. 1.

Obsequium amicos, VERITAS edium parit.
Idem in Eunuch. Act. 4. Sc. 7.

Omnia prius experiri, quam armis, sapientem decet.

Cic. in Orat. ad Brut. *Nescire, quid antea quam natus sis, acciderit, id est, semper esse puerum.*

(Varias sententiarum divisiones, vid. apud Dn. Chytræum *Rhet. fol. (mihi) 490. & seqq.* NOTA 1. Sumuntur sententiæ a genere, videlicet a loco communi, a virtute, prudentia & similibus. 2. *Ad sententiam pertinent* 1. *leges νόμοι.* 2. *Proverbia παροιμια:* 3. *χρηια, χρησεις, ἀποφθέγματα,* clarorum virorum dicta. *Qualia Solonis γνώμη: σεαυτὸν, Nosce teipsum;* *Cleobuli: Medium tenuere beati:* *Catonis Radices virtutum amara, fructus dulces, &c.* 3. Differt *χρηια* a *γνώμη.* Hæc solis verbis constat, chria potest etiam constare facto, ut: *Pythagoras quo ostenderet vitæ brevitate, paulum se conspicuum dans, mox iterum abscondidit:* 4. *Conducunt sententiæ* 1. ad probandum & ornandum. 2. ad delectandum. 3. ad mores significandos. 4. ad commovendum, denique 5. cavendum, ne nimium sint crebræ. *Honestior est vestis gemmis distincta, quam tota gemmis operta.*

3. NOEMA

est, cum sententia, non generaliter, sed cum persona, de qua agitur, conjuncta effertur, ut: *Hæc tum sacra Romulus una, & omnibus peregrina suscepit, jam tum immortalitatis virtute partæ, ad*

quam eum sua fata ducebant, fautor. Sententia est, omnes immortalitatem affectamus.

(Differt 1. *νόμια* a sententia. Hæc generaliter effertur cirra personæ aut rei respectum; illud non nisi respectu personæ aut rei, de qua agitur, ut: *Josephum nihil magis ornat, quam castitas*: Noema est. *Nulla virtus magis ornat juvenem, quam castitas*: Sententia est. Differt 2. ab *Επιφρονεματε*. Nam & hoc effert sententiam generaliter; illud autem non nisi specialiter.)

8. Figuræ amplificationum ex DEFINITIONE sunt tres: 1. *Epexegetis*, Interpretatio. 2. *Expolitio*. 3. *Definitio*.

(Vulgo addunt quartam, Auxesin scil. de qua nos egimus supra in generalibus Troporum affectionibus *cap. 2.* ubi vide.)

1. **EPEXEGESIS, INTERPRETATIO** est, cum multa verba ferme Synonyma conjungimus, aut Orationem Oratione exponimus, ut: *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, ex tota anima tua, ex omnibus viribus tuis, &c.* Luc. 10. v. 24.

(Dicitur hinc etiam Græce *Ευωνυμία*, Fabius congeriem verborum. Vulgo *Interpretationem* nominant. De qua **NOTA** 1. In Synonymia verba idem per se significantia sic connectantur, ut sequens semper sit interpretatio præcedentis. 2. Semper vox sequens sit *εὐφαινωριεα* significantior & ponderosior, ut: *Abiit, excessit, evasit, erupit.* Cat. 1. *Turca crudeliter trucidant & mactant infantes.* 3. *ἐκφρασις* sive interpretatio proprie dicitur, cum quis ipse verba sua obscuriora explicat.)

2. **EXPOLITIO** (*ἐξεργασία*) est, cum eandem sententiam commutatis verbis explicamus & illustramus, ut: *Beatus vir, qui non abiit in consilium impiorum, & in via peccatorum*

torum non stetit
dit: sed in leg

Pfal. 1. v. 1. 2.

(Hic Psalmista

beatum facere no

quid facere oportet

Enarratio. NO

in aliqua re comm

ratione diu detinet

mi possunt ex loci

trariis, exemplis,

ablit inanis verbo

Oratio sit molesta

subiicitur I. *triqua*

mur: & idem argu

ut Cic. pro Deiot.

notis mores, acia con

mani nomen andro

virtus, fides non

quod intervallum

ser, si ejus viri a

gorem *εξεργασία*

ru. Ad cum *εγίται*

lells.)

est copiosior re

ac pervagata m

ves, vel in patr

fama meritorien

(Differt a Definit

tem ex causis essen

berius & ad com

sum accomodat

que argumentis e

vel dicta pro re

Ha

torum non stetit, & in cathedra derisorum non sedit: sed in lege Jehovæ meditatur die ac nocte, Psal. I. v. I. 2.

(Hic Psalmista non tantum docet negative, quid virum beatum facere non oporteat, sed etiam per expolitionem, quid facere oporteat, explanat. Dicitur Græce etiam ἐξήγησις Enarratio. **NOTA I.** Expolitione utimur, cum prodest in aliqua re commorari ac auditorem in ejusdem consideratione diu detinere. 1. Expolitionis amplificationes desumi possunt ex locis variis, imprimis autem a similibus, contrariis, exemplis, cognatis, effectis &c. 3. In expolitione absit inanis verborum, ne vel ob prolixitatem nimiam Oratio sit molesta, vel ob brevitatem obscura. 4. Eidem subjicitur I. ἐπιμονή, commoratio, cum in eodem loco immoramur: & idem argumentum aliis atque aliis verbis tractamus, ut Cic. pro Dejot. Nota est tibi, C. Cæsar, hominis probitas, noti mores, nota constantia: cur porro, qui modo populi Romani nomen audivit, Dejotari probitas, integritas, gravitas, virtus, fides non sit audita? 2. ἀνακοίνωσις cum post aliquod intervallum ad eandem rem redimus, ut: Ignosce Cæsar, si ejus viri auctoritati Rex Dejotarus cessit. Hic post longiorem ἐπιμειβολήν (interpositionem) tandem utitur ἀνακοίνωσει. Ad eum igitur Rex Dejotarus venit hoc misero fatalique bello.)

3. DEFINITIO

est copiosior rei descriptio, ut: *Gloria est illustris ac pervagata multorum ac magnorum vel in suos cives, vel in patriam, vel in omne genus hominum fama meritorum.* Cic. pro Marc.

(Differt a Definitione Dialectica. Hæc enim stricte & presse rem ex causis essentialibus explicat: Rhetorica vero definitio uberius & ad commune iudicium popularemque intelligentiam accommodatior, Cic. I. in Orat. rem ex aliis quibuscunque argumentis explanat. Atqui hæc hæctenus quasi ἐν παρόδῳ dicta pro re nata sufficient.

Hæctenus de Elocutione, sequitur

RHE.